

blive, for alle de forskjellige Fakulteter, der ere ved Kjøbenhavns Universitet.

Høgsbro: Der er for Diebliffet ikke Tale om, at vi kunne ønske Gjennemførelsen af Examenskommissioner ved alle Fakulteterne, der er kun Tale om at gennemføre dem for de tre, og Grunden dertil er simpelthen den, at det er ved disse tre, at Erangen har vist sig i de forløbne Aar, hvorimod der ikke er fremkommet stærke Yttringer om Onskeligheden af at gennemføre dem ved de andre Fakulteter, hvad der vistnok væsentlig ligger i Sagens egen Natur, idet Gjenstanden for disse Fakulteters Examinationer mere er hentet fra Erfaringens og, om jeg saa maa sige, de mere objektive Videnskabers Omraade, og Examinationen derfor ikke er udsat for at blive i den Grad afhængig af Professorernes subjektive Anskuelser, som Tilfældet er ved de Fakulteter, for hvilke vi have tænkt os Sagen gennemført. Med Hensyn til Kostbarheden tror jeg ogsaa, at den ærede Minister overvurderede Vanskelighederne en hel Del, thi vi have set, hvorledes i sin Tid Biskop Monrad ansaa 3,000 Rd. for at være tilstrækkelig til Gjennemførelsen af denne Institution for det theologiske Fakultets Vedkommende, og det er dog et af de Fakulteter, hvor der er det talrigste Antal Studerende, saa at det for de tre Fakulteters Vedkommende, som der her er Tale om, næppe vil være nødvendigt at overskride det Beløb, som er anslaaet i Finantsloven, og som er eet Tusinde Rd. større end det Beløb, som blev beregnet i Aaret 1870—71 i den Lov, som da blev vedtaget. Hertil kommer, at vi have set Examenskommissioner gennemførte i andre Lande, hvor Beføstningerne ingenlunde have været saa store, at de kunne være afkræffende. Seg vil ikke tale om de mange Examenskommissioner i Tydsland eller England, men jeg vil nævne Lande, der ligge os meget nærmere, nemlig Holsten og Slesvig. Der er det ingenlunde saa, at disse Kommissioner have været meget kostbare. Ved de slesvigiske Examenskommissioner bleve Medlemmerne i det Mindste indtil Skilsmisjen fra Danmark kun lønede ved Diæter, og i Kiel blev der, i det Mindste for det juridiske Fakultets Vedkommende, slet ikke givet Honorar, men det var ligefrem gjort til Pligt for Medlemmerne af Overappellationsretten at holde disse Prøver. Naar Sligt har kunnet gaa i Lande, der ligge os saa nær, og hvor Forholdene i mange Henseender paa den Tid vare nær beslægtede med vore, maa det ogsaa kunne gaa her tillands. Men løvrigt vil selve Reformen vistnok af den lovgivende Magt blive anset for saa vigtig, at det pekuniære Hensyn i Forhold dertil vil blive det Underordnede. Vanskeligheden ved at finde Personligheder er jo en gammel Indvending, som dog hverken i dette Thing eller i det andet eller hos en stor Del af

vore Undervisningsministre har været anset for uovervindelig. Det vilde kun se sørgeligt ud med den Uddannelse, der foregaar ved vort Universitet, hvis der ikke rundt omkring i vor Embedsstand skulde kunne findes Mænd, der vare stikkede til at overtage et saadant Øverv, og der kan vel heller ikke være Tvivl om, om end der kan være Enkelte, der ikke ere villige til at overtage det, at der dog vil være et tilstrækkeligt Antal Embedsmænd, som kunne findes villige til at udføre dette Arbejde, ikke at tale om, at man, som sagt, har set i Holsten, at man ligefrem kan gjøre det til en Embedspligt. Det var i Øvrigt netop, hvad jeg før omtalte, en Lante hos Mange ved Indførelsen af faste Censorer, at Veien derved skulde lettes til at overvinde disse Vanskeligheder; og at vi her tillands i den Henseende skulde være uheldigere stillede end saadanne smaa Lande som Slesvig eller Holsten, kan jeg aldeles ikke indrømme. Endelig blev det bemærket af den ærede Minister, at de faste Censorer havde udfoldet en Virksomhed, som var paaskjønnet fra alle Sider, og at der ikke var yttret nogen Trang eller Ønske om Forandring heri. Den ærede Minister har overset, at i alt Fald dette Thing ingenlunde har erklæret sig tilfreds med de faste Censorer, idet det Aar for Aar har mindet Ministrene om, at man ønsker, uagtet man har de faste Censorer, at faae Examenskommissioner. Naar den ærede Minister henviser til den Forhandling, han vil føre med disse faste Censorer, naar de atter samles, jeg tænker, i Januar Maaned, kan det neppe være tilstrækkelig fyldestgjørende for os, thi det, som disse faste Censorer nærmest maatte have erfaret under deres Virksomhed, er selve Examinationens Beskaffenhed, men ikke Følgerne af det, som vi tro, store Onde for Samfundet, at de samme Mænd, som docere, tillige examinere. Hvor mange andre Membrer ved Examinationen, der end kan findes, bliver dette dog Hovedsagen, at de unge Studerende ved Professorernes Examination komme i en saadan Afhængighed af disse Mænd, der holde hele deres Fremtid i deres Haand, at de, i Stedet for at henvise til et selvstændigt, sandt videnskabeligt Studium, komme til at sørges til Mesterens Ord. Seg skal ikke komme videre ind paa selve Sagen, da den saa ofte har været forhandlet her i Salen, men kun efter det Svær, vi have modtaget fra den ærede Minister, forbeholde Forespørgerne nærmere at overveie Sagen for derefter maasse om ikke lang Tid atter under en anden Form at bringe den frem for Thinget til nærmere Drøftelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Seg tror, at den ærede Taler har misforstaaet mine Yttringer lidt. Seg har ikke sagt, at der ikke har yttret sig nogen Trang eller noget Ønske om at faae Examenskommissioner. Seg har blot indskrænket mig til at sige,